

Bogdan S.V., Pernarivsky O.V.

National University of the State Tax Service of Ukraine

RISK TAKE INTO CONSIDERATION METHODS IN DETERMINING OF DISCOUNT RATE IN INVESTMENT ANALYSIS

Summary

The approaches to evaluating the discount rate in the analysis of investment projects are investigated. The features for evaluating of risk-free interest rate are analyzed. The methods for determining of the risk premium in assessing the effectiveness of investment projects are considered.

Keywords: investment project, efficiency, discount rate, risk-free interest rate, risk premium.

УДК 330.341.2:338.24

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПЛАТФОРМАМИ

Георгієв В.А.

Інститут інноваційного провайдингу

В дослідженні запропоновано науково-практичні аспекти формування та управління технологічними платформами в Україні. Проаналізовано переваги та недоліки різноманітних видів інноваційного паркінгу в межах технологічних платформ. Запропоновано визначення поняття «технологічна платформа». Обґрунтовано, що в якості керуючого інституту технологічної платформи найбільш ефективно створення наукового парку.

Ключові слова: інновації, індустріальний парк, інноваційний паркінг, кластери, науковий парк, технологічний парк, технологічна платформа, трансфер інновацій.

Постановка проблеми. Європейський союз обрав курс на інтенсифікацію досліджень за напрямками інноваційної діяльності в межах програми наукових досліджень Horizon 2020. Подальший розвиток інноваційних систем вимагає розробки інноваційної інфраструктури. Створення ефективної економічної системи базується на використанні інструментів, методів та механізмів інфраструктурної реалізації механізмів інноваційного менеджменту. Світовий досвід засвідчив актуальність проектування організаційно-економічних відношень між підприємствами, споживачами, представниками державної влади на базі комунікаційних механізмів технологічних платформ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблем становлення та функціонування інноваційної інфраструктури присвячені праці низки зарубіжних авторів: А. Андерсона [17], М. Кастелса [19], С. С. Отрі [18], М. Портера [20], Р. Смілор [21] та ін. Вивченням ролі та завдань створення інноваційної інфраструктури, проблемами інтеграційної взаємодії між учасниками інноваційного розвитку займаються наступні вітчизняні автори, серед яких: В. Геєць [1], В. Захарченко [5], М. Зубець [6], П. Смертенко [13], В. Соловійов [14], І. Уханова [15], Л. Федулова [16] та ін.

Проте, науково-практичні аспекти створення технологічних платформ та управління розвитком інноваційної інфраструктури опрацьовано не повною мірою, що обумовило актуальність цього дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз організаційно-право-

вих засад вітчизняної інноваційної діяльності [8-12] свідчить, що, в той час, як в провідних економіках світу технологічні платформи виступають вагомим запорукою інноваційно-інвестиційного розвитку сучасних конкуренто-спроможних підприємств [2-4; 7], в Україні сьогодні відсутнє чітке визначення поняття, правового статусу та механізмів реалізації технологічних платформ.

Мета і завдання дослідження. Дослідження присвячене розробці науково-організаційних аспектів формування та управління технологічними платформами задля забезпечення інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. В результаті проведених досліджень ми дійшли до висновку, що технологічна платформа: це механізм комунікації учасників інноваційної діяльності, яка базується на мережевих засадах, кластерної інтеграції та створюватиме умови трансформації наукових знань в інноваційні продукти та/або дифузії інновацій серед її учасників.

Запропоновано структуру типового паспорту технологічної платформи:

- Мета, завдання (дерево цілей) та ресурси (дерево ресурсів) створення технологічної платформи;
- Вимоги до учасників (в т.ч. державних організацій) щодо формування та діяльності технологічної платформи;
- Вимоги до наукових знань, що перетворюються в інноваційні продукти (профіль трансферу технологій);

– Стратегічний і сценарний аналіз економічного та інноваційного потенціалу технологічної платформи;

– Вимоги до ринкової трансферної та управляючої інфраструктурі, що забезпечує реалізацію технологічної платформи (наукові парки, технологічні парки, індустріальні парки тощо);

– Організаційно-правові аспекти кооперації учасників технологічної платформи в процесі реалізації інноваційних бізнес-проектів;

– Методологія розробки та реалізації інтеграційних проектів інноваційно-інвестиційного розвитку.

Реалізація технологічної платформи на заходах програмно-цільового методу базується на цільовому створенні відповідної системи елементів (інфраструктурних учасників від генераторів наукових знань до операторів логістичного супроводу) та використанні відповідних технічної, операційної та організаційної підсистеми (технологічні, інноваційні, фінансові та інвестиційні профілі, технологічні стандарти, сертифікати та інформаційне забезпечення) (рис. 1).

Технічну підсистему (hardware) технологічної платформи формують суб'єкти інноваційної діяльності – підприємства, науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади тощо. Операційну підсистему (software) технологічної платформи формують організаційно-комунікаційні відносини за приводом трансферу інновацій. Організаційну підсистему (orgware) техно-

логічної платформи формує керуючі юридичні особи та їх об'єднання технологічної платформи – наукові, технологічні, індустріальні парки.

В табл. 1 проведено порівняльний аналіз основних видів керуючої інфраструктури, що можуть бути використані для інтеграції інноваційних процесів в межах технологічної платформи.

В результаті проведених досліджень ми дійшли до висновку, що найбільш оптимальною формою організації управляючих інфраструктурних рішень інноваційного паркінгу для вітчизняних підприємств в межах технологічної платформи є наукові парки.

Цей висновок ґрунтується на низці наступних положень: високий попит вітчизняних підприємств наукоємних галузей на конкурентоспроможні та умовно недорогі інноваційні бізнес-рішення; невеликі інвестиційні витрати на утворення наукових парків; розвинутою науково вітчизняною базою.

Особливості статусу наукової установи-засновника наукового парку зберігають статус юридичної особи та підпорядкування; формують ста-

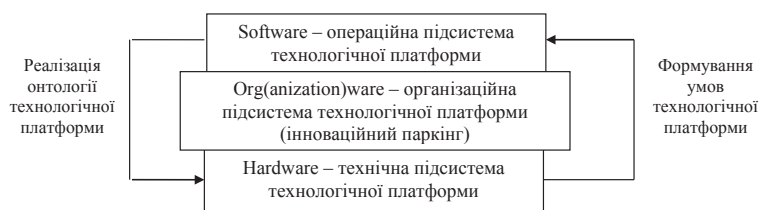

Рис. 1. Концептуальна схема структури технологічної платформи

Таблиця 1

Аналіз переваг і недоліків інституціональних управлінських структур технологічних платформ в Україні

Інноваційний парк	Переваги	Недоліки
Науковий парк – це юридична особа, що створюється з ініціативи вищого навчального закладу та / або наукової установи шляхом об'єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку. Засновники наукового парку – наукові установи та інші юридичні особи, що уклали засновницький договір про створення наукового парку, мають право вийти з наукового парку, отримувати інформацію про його діяльність, одержувати частину прибутку [11].	1. Проведення проривних експериментальних досліджень, моніторинг трендів результатів фундаментальних досліджень з відносно невеликими інвестиційними витратами. 2. Безпосередньо формування наукової бази економіки знань. 3. Використання портфоліо прикладних наукових розробок.	1. Відсутність достатніх інвестиційних коштів для НДУ та ВНЗ, потреба в приватному або змішаному інвестуванні. 2. Правові обмеження на ведення певних типів господарської діяльності та розподіл наукоємної продукції. 3. Певна інерційність вітчизняних наукових установ до вимог ринку.
Технологічний парк (технопарк) – юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції [12].	1. Проведення науково-практичних досліджень, моніторинг трендів результатів діяльності конкурентів. 2. Безпосередньо формування мереж трансферу інновацій. 3. Створення та використання портфоліо конкурентних інновацій.	1. Відсутність достатнього наукового супроводу господарської діяльності. 2. Відсутність податкового стимулювання інноваційної діяльності. 3. Вимоги економічної безпеки та комерційної тайни створюють перешкоди до трансферу інновацій.
Індустріальний (промисловий) парк – визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері промислового виробництва, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій на умовах, визначених законодавством та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку [9].	1. Реалізація науково-практичних інфраструктурних проектних рішень. 2. Формування інвестиційних площадок. 3. Створення якірних бізнес-проектних рішень.	1. Відсутність достатнього наукового супроводу господарської діяльності. 2. Відсутність податкового стимулювання інноваційної діяльності та великі інвестиційні витрати. 3. Низка конкурентоспроможності вітчизняних виробників гальмує участь у створенні інфраструктурних рішень.

тутний капітал шляхом внесення нематеріальних активів, які повертаються у разі ліквідації; мають право бути орендодавцем приміщень та обладнання для Наукового парку та його партнерів на строк реалізації проектів.

Розробка структури технологічної платформи вимагає створення відповідної онтології предметної галузі: суб'єктів інфраструктурних відношень (на чолі з керуючою юридичною особою) та їх організаційно-економічних зв'язків.

Науковий парк дає можливість науковим установам та іншим засновникам, що є учасниками технологічної платформи:

- проводити експертизу, оцінку набуття прав та забезпечення трансферу науково-технічних розробок та продукції, яка має інноваційний потенціал;

- забезпечувати моніторинг наукоємного ринку та нарощувати рівень комерціалізації результатів наукових досліджень, на які є ринковий попит, підвищувати винагороду науковцям та створювати нові робочі місця, в тому числі для молодих науковців;

- проводити передпроектну підготовку, створювати інвестопривабливі об'єкти в наукоємній виробничій сфері та забезпечувати розробку та впровадження інноваційно-інвестиційних бізнес-проектів із залученням венчурного капіталу;

- забезпечувати відбір, створення та акредитацію суб'єктів підприємницької діяльності – провайдерів проектів до створення на базі науково-виробничих комплексів кластерів із освоєння виробництва та реалізації наукоємної продукції.

Очікувані результати від створення наукового парку:

- Мобілізація інноваційного потенціалу науково-дослідних установ та ВНЗ на проривних напрямках розвитку національної економіки;

- Створення конкурентоспроможної корпоративної системи трансферу інновацій з інвестиційним забезпеченням на основі інтеграційних відносин науки та бізнесу;

- Розвиток державно-приватного партнерства в системі НДУ та ВНЗ шляхом реалізації самокупних бізнес-проектів інноваційно-інвестиційного розвитку на пріоритетних напрямках розвитку національної економіки з дольовою участю держави, приватного капіталу та об'єктів прав на науково-технічну продукцію;

- Задіяння гнучкої системи заохочень до високотехнологічної виробничої і обслуговуючої кооперації науково-дослідних установ з виробничими та комерційними приватними партнерами для гарантованого збуту власної науково-технічної та інноваційної продукції за довгостроковими форвардними контрактами;

- Залучення сучасних технологій та капіталу до участі в інвестиційному розвитку інноваційної інфраструктури НДУ та ВНЗ, підвищення конкурентоспроможності наукових установ на наукоємному аграрному ринку та загальної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Висновки з даного дослідження і перспективи. Розроблено організаційно-методичні підходи створення та управління технологічними платформами; керуючою організаційно-правовою формою запропоновано науковий парк; напрями подальших досліджень – науково-практична адаптація світового та європейського прогресивного досвіду створення та управління технологічними платформами.

Список літератури:

1. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – К: Знання України, 2006. – 336 с.
2. Горизонт 2020: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fp7-ncp.kiev.ua/assets/Horizont_2020/HORIZON-20201.pdf
3. Европейские технологические платформы: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.kt.kharkov.ua/_upload/file/-/etps.pdf
4. Європейські технологічні платформи та підходи до створення українських технологічних платформ. Бюлетень № 2: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cstel.lviv.ua/upload/pub/IRF/1340728263_69.pdf
5. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. [Навчальний посібник] / Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
6. Зубець М. В. Кластерний підхід інтеграції та інноваційно-інвестиційного розвитку АПК / М. В. Зубець, С. А. Володін // Вісник аграрної науки. – 2009. – № 11. – С. 5-8.
7. Концептуальні засади створення Агротехнополісу високотехнологічного забезпечення інноваційного розвитку АПК: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.naas.gov.ua/3_Conceptualn-zasadi.docx
8. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: закон України: [Електронний ресурс]. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16/print1397386324870153>
9. Про індустриальні парки: закон України: [Електронний ресурс]. – <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5018-17/print1434970414726015>
10. Про інноваційну діяльність: закон України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15/print1401884716808103>
11. Про наукові парки: закон України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17/print1401884965984429>
12. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14/print1401884716808103>
13. Смертенко П. С. Кластери і технологічні платформи як механізми розвитку економіки України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/vnanu_2014_3_10.pdf
14. Соловійов В. П. Передумови та реалії створення інноваційної інфраструктури в Україні / В. П. Соловійов: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/18089/1/52-Solovyov-89-90.pdf>
15. Уханова І. О. Розвиток технопаркових структур в системі забезпечення державної інноваційної політики в Україні: [Дис. на зд. наукового ст. к.е.н., 08.00.03 – економіка та управління національним господарством] / Уханова І. А. – Одеса., 2014. – 211 арк.
16. Федулова Л. І. Інноваційна економіка: [підручник] / Л. І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 235 с.

17. Anderson Gary, Jeanne Powell and Stephanie Shipp. «Improving the Advanced Technology Program's Business Reporting System – A Firm-Level R&D Survey». Proceedings of the American Statistical Association, Government Statistics Section, [CD-ROM]. Alexandria, VA: American Statistical Association, 2003.
18. Athreye Suma S. «Technology Policy and Innovation: The Role of Competition Between Firms» In Pedro Conceicao et al., eds. Science, Technology, and Innovation Policy: Opportunities and Challenges for the Knowledge Economy. Westport, CT: Quorum Books, 2008.
19. Castells M. and P. Hall. Technopoles of the World. London, UK: Oxford University Press, 1994.
20. Porter M. Clusters and the New Economics of Competition / M. Porter – Harvard: Harvard Business Review, 1998. – 90 p.
21. Smilor R. Commercializing technology through new business incubators / R. Smilor // Research management. – N.Y., 2002. – Vol. 10, Sept.-Oct. – 36-40 p.

Геогриев В.А.

Институт инновационного провайдинга

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ И УПРАВЛЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМИ ПЛАТФОРМАМИ

Аннотация

В исследовании предложены научно-практические аспекты формирования и управления технологическими платформами в Украине. Проанализированы преимущества и недостатки различных видов инновационного паркинга в пределах технологических платформ. Предложено определение понятия «технологическая платформа». Обосновано, что в качестве управляющего института технологической платформы наиболее эффективное создание научного парка.

Ключевые слова: инновации, индустриальный парк, инновационный паркинг, кластеры, научный парк, технологический парк, технологическая платформа, трансфер инноваций.

Georgiyev V.A.

Institute Innovation Providing

SCIENTIFIC AND PRACTICAL ASPECTS OF THE TECHNOLOGY PLATFORMS' FORMING AND MANAGEMENT

Summary

In the research there were offered theoretical and practical aspects of the formation & management of the technology platforms in Ukraine. Analyzed the advantages and the disadvantages of the various types of innovative parking within the technological platforms. In the article was suggested the definition of «technological platform». It was proved that the most efficient technology platform's management Institute is the Science Park.

Keywords: innovations, industrial park, innovation parking, clusters, science park, technological park, technological platform, innovation transfer.